

E. T. A. Hofman

Đavolji eliksiri

Prevod sa nemačkog
Milica Perić

OTVORENA KNJIGA
BEOGRAD 2021.

Naslov originala:
Ernst Theodor Amadeus Hoffmann
Die Elixiere des Teufels

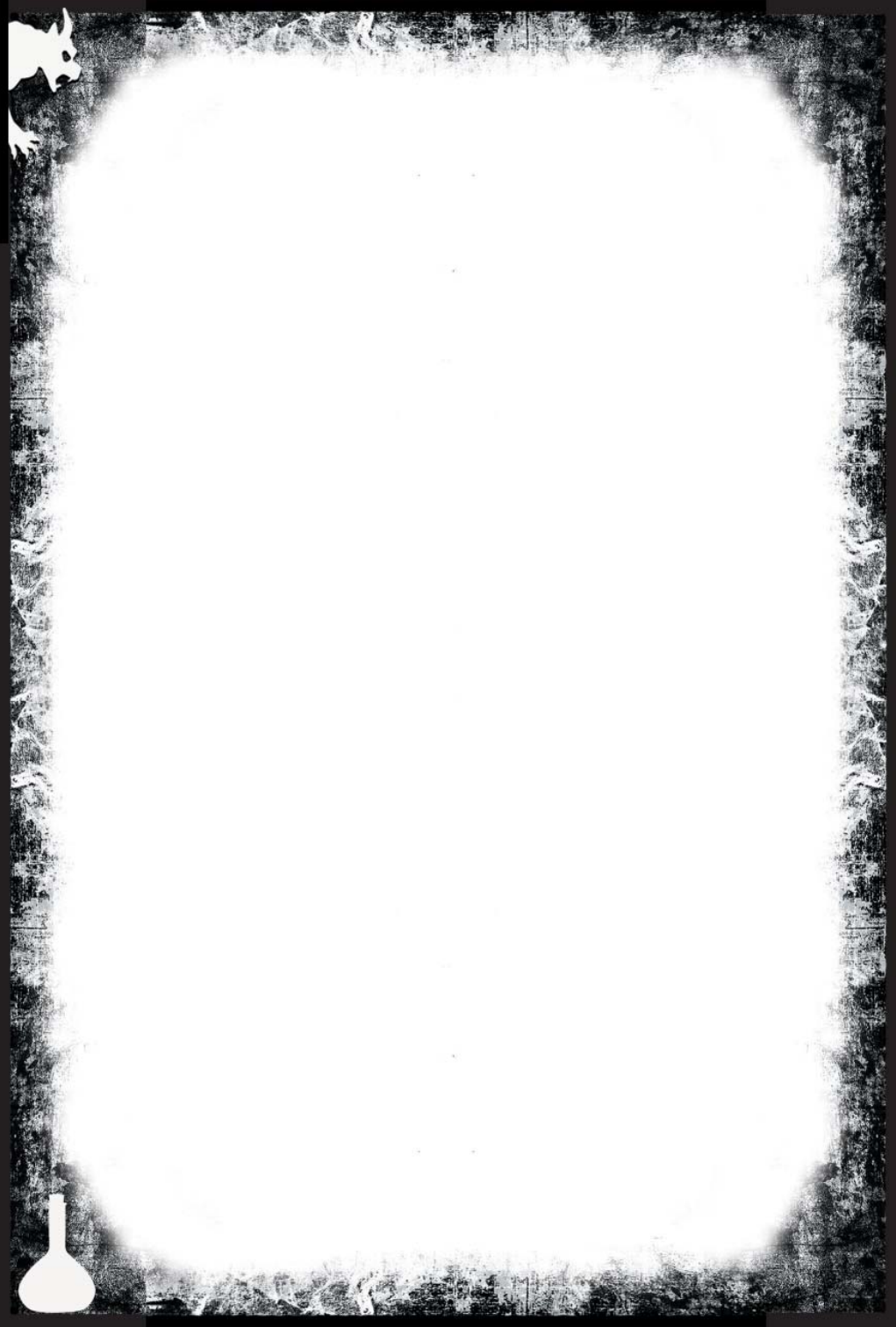
Translation Copyright © za ovo izdanje Otvorena knjiga

E. T. A. Hofman

1776 – 1822

Predgovor izdavača

Rado bih te, blagonakloni čitaoče, poveo pod one mračne platane gde sam prvi put čitao neobičnu priču brata Medarda. Smestio bi se sa mnom na onu istu kamenu klupu, napola skrivenu u mirisnim bokorima i šarolikom procvalom cveću. I ti bi, baš kao i ja, čeznutljivo gledao ka plavim brdima, što se u čudesnom obličju uzdižu iza sunčane doline, koja se pruža pred nama na kraju senovitog puteljka. Ako se okreneš, opazićeš na jedva dvadeset koraka iza nas gotsku građevinu s tremom, bogato ukrašenim kipovima. Kroz gusto granje platana gledaju te slike svetitelja bistrim očima punim života; to su sveže freske što blistaju na širokom zidu. – Sunce, rumeno kao žar, stoji nad planinom, diže se većernji povetarac, svuda život i kretanje. Šapćući i šumeći, šire se kroz stabla i žbunje čudnovati glasovi: kao da sve više prerastaju u pesmu i zvuk orgulja, tako odjekuje iz daljine. Ozbiljni ljudi u odeći širokih nabora, pobožnog pogleda uprtog ka nebu, ćutljivo prolaze senovitom stazom u vrtu. Nisu li to slike svetitelja oživele i sišle s visokih postolja? Okružuje te tajanstvena jeza čudnih priča i legendi koje su tamo naslikane. Čini ti se kao da se sve dogodilo pred tvojim očima i drage volje ćeš poverovati u to. Ako u takvom raspoloženju budeš čitao Medardovu istoriju, možda ćeš smatrati da su čudne vizije kaluđerove nešto više od zbrkane igre usijane mašte.

Pošto si, blagonakloni čitaoče, upravo video slike svetitelja, samostan i kaluđere, jedva smem da napome-

nem da je to bio predivni vrt kapucinerskog samostana u B, u koji sam te bio poveo.

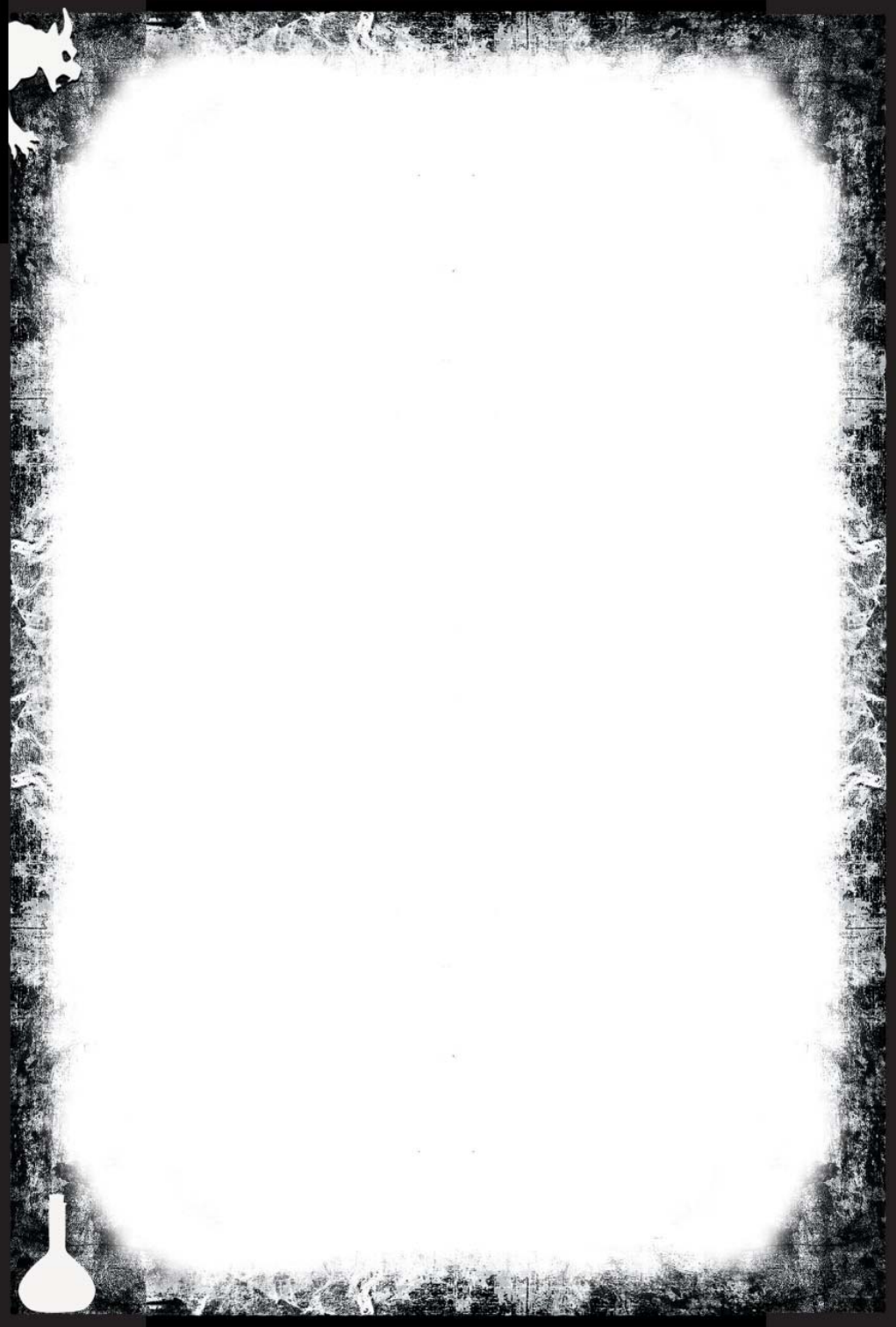
Kad sam se jednom prilikom zadržao u tom samostanu nekoliko dana, prečasní prior mi je pokazao hartije koje je za sobom ostavio brat Medardo, sačuvane u arhivi kao znamenitost. S teškom mukom sam savladao priorovo ustezanje da mi ih poveri. Te hartije, kazao je starac, trebalo je zapravo spaliti. Pribojavajući se da ćeš i ti, blagonakloni čitaocu, biti priorova mišljenja, predajem ti sada u ruke ovu knjigu, sastavljenu prema onim hartijama. Ali, ako se odlučiš da budeš Medardov verni pratilac kroz mračne isprepletene hodnike i ćelije – kroz šaroliki – i previše šaroliki svet i da s njim podneseš sve ono jezovito, užasno, ludo i smešno u njegovom životu, možda ćeš uživati u raznovrsnosti slika *camerae obscurae* koja će ti se otvoriti pred očima. Možda će ti se ono što ti se bude činilo bezobličnim uskoro prikazati jasno i zaokruženo, čim se u to oštrije zagledaš. Prepoznaćeš prikrivenu klicu, rođenu iz tamne sudbine, koja se, iznikavši u bujnu biljku, neprestano širi u hiljadu vreža, sve dok jedan cvet, sazrevši do ploda, ne usiše u sebe sav životni sok i ne ubije samu klicu.

Nakon što vredno pročitah hartije kapucinera Medarda, što mi je palo poprilično teško, jer je pokojnik pisao vrlo sitnim, nečitkim kaluđerskim rukopisom, činilo mi se da ono što nazivamo snom i uobraziljom, doista može da bude simboličko saznanje tajne niti koja se provlači kroz naš život i čvrsto ga spaja u svim njegovim uslovima; kao da možemo smatrati izgubljenim onoga koji veruje da mu ono saznanje daje snagu da tu nit na-

silno prekine i da se uhvati u koštac zajedno s tamnom silom koja nad nama vlada.

Možda će ti, blagonakloni čitaоче, biti pri duši kao i meni, a ja bih to iz značajnih razloga od srca i želeo.

An ornate, black and white decorative border surrounds the central text. The border is composed of intricate, repeating floral and foliate motifs, including stylized leaves, flowers, and scrolls, creating a rich, textured frame.

Prvi deo

